

Naplánované investice versus realita

Závěrečný účet obce je v podstatě taková výroční zpráva místní samosprávy. Měla by uvádět, čeho v minulém roce bylo dosaženo, popsat hospodaření v daném roce, změny, které se udály a plány na další období.

V závěrečném účtu obce Štěnovice se bohužel na tohle téma nedočteme téměř nic. Kromě pár strohých čísel dokument obsahuje

minimum informací o tom, co se v uplynulém roce událo. Můj návrh doplnit do zprávy alespoň stav plnění plánu investic a oprav nebyl zastupitelstvem schválen. Ukázalo by se, že řada plánovaných akcí nebyla splněna. Z 20 investic nebylo realizováno 8, tedy více než třetina. Podobné to bylo i v předchozích letech.

Plnění plánu investic skončilo takto:

Návrh investic a oprav v roce 2020	plánované výdaje	skutečné výdaje
Propojení komunikace Ke Mlýnu a Na Šancích (dlažbou)	700 000	950 921
Vybudování chodníku v nebezpečném úseku silnice na Losinské	1 100 000	919 915
PD přemostění Úhlavy	1 100 000	1 119 250
PD chodník mezi ploty	90 000	nerealizováno
PD + stavba zpomalovací prahy (ul. Farní, V Potocích)	400 000	nerealizováno
Inspekce kanalizační sítě	500 000	nerealizováno
Přeložení dešťové kanalizace u Lidového domu	750 000	658 496
PD rekonstrukce dešťové kanalizace v ulici Na Šancích	150 000	nerealizováno
Výměna radiátorů a napojení na systém v MŠ	750 000	716 760
PD rekonstrukce soc. zařízení MŠ	100 000	96 090
Zastínění nástavby ZŠ (počítačová učebna), PD střechy tělocvičny	600 000	510 796
Skalní 457 - výměna střešní krytiny BD	3 500 000	3 558 162
Posunutí oplocení v areálu bývalého pivovaru	70 000	nerealizováno
Rozšíření VO (ulice Smrková)	400 000	378 000
Územní plánování - změna č. 3	50 000	nerealizováno
Odkup pozemků (pozemky pro propoj vodovodu, pod MK...)	4 000 000	640 024
Rozšíření sběrného dvora	2 000 000	3 105 145
Zřízení kamerového systému obce	300 000	nerealizováno
Nákup zásahového vozidla SDH (stávající Avia z r.1988)	2 500 000	2 917 217
OÚ částečná oprava fasády	100 000	nerealizováno
Celkem	19 160 000	15 570 776

Důsledky takového stylu práce obecního úřadu jsou zřejmé. Infrastruktura obce zastarává, do oprav se investuje minimálně. Také na rozvoj obce, který by kopíroval populační vývoj, obec téměř rezignovala. Chybí nové místní komunikace, osvětlení, kapacita vodovodu je nedostatečná, škola praská ve švech. Ale na účtech obce se hromadí hotovost, kterou nemilosrdně znehodnocuje inflace. Přitom je tolik věcí, do kterých by bylo třeba investovat. Ukazuje se, že i taková banalita,

jako oprava plotu zahrady mateřské školy, kterou pan starosta sliboval už v roce 2015, je dodnes neřešitelný problém.

Předkládal jsem návrhy, jak situaci řešit. Zřídit investiční komisi, která se bude problematikou systematicky zabývat. Zpracovat kvalitní plán rozvoje obce se zapojením občanů, místních podnikatelů a spolků do jeho přípravy. Moje návrhy ale nebyly přijaty.

Pavel Steinbach – zastupitel obce

Prázdninové akce se vydařily

Spolek Osvěta Štěnovice nelenil ani v době prázdnin a v průběhu měsíců července a srpna uspořádal dvě turistické akce. První výlet se uskutečnil 17.7.2021 a vedl na zříceninu hradu Krašov. Jedná se o zachovalou a udržovanou památku a výlet se všem účastníkům velice líbil. 14.8.2021 jsme navštívili také zříceninu, tentokrát hradu Kokšín. I tato akce byla vydařená a jako vždy zakončená příjemným popovídáním u dobrého oběda. Získali jsme zajímavé informace z historie, a ještě jsme procházkou v přírodě pomohli svému zdraví. Na příští turistické akce srdečně zveme další zájemce a těšíme se na ně.

Jindřich Tomáš

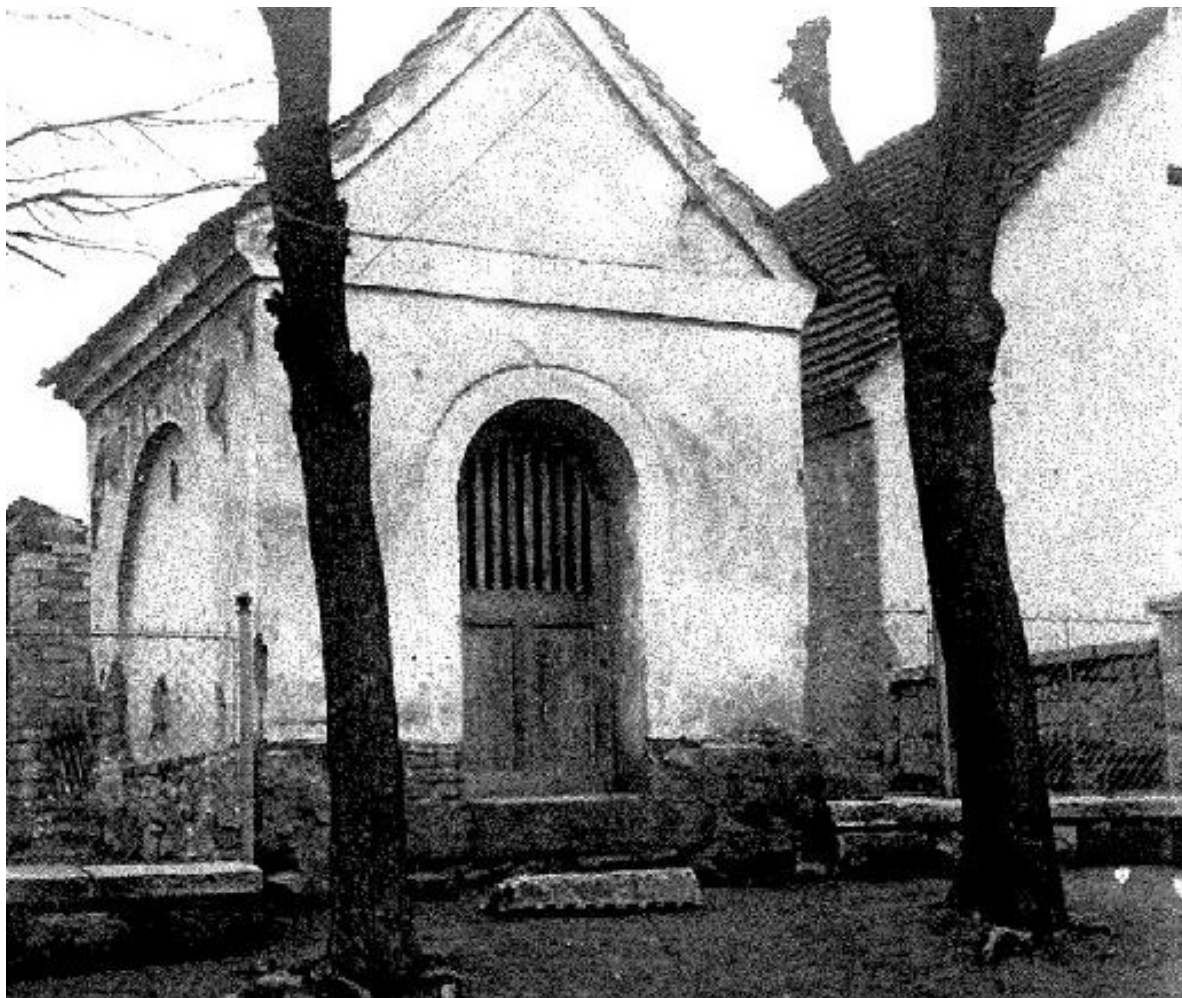

Pozvánky na nejbližší akce

Na sobotu 25.9.2021 pro vás připravujeme výlet do okolí Hracholuské přehrady, a to na zříceninu hradu Buben. Celková délka trasy výšlapu bude cca 10 km a jde po asfaltové komunikaci i lesních a polních cestách. Další výlet plánujeme na sobotu 16.10.2021 do okolí Konstantinových Lázní s výšlapem po naučné stezce Hradištský vrch. Čeká nás asi 8 km příjemné chůze po lesních cestách. Doprava bude opětovně organizována auty, a proto je nutné se na email spolku osveta.stenovice@seznam.cz na akci v předstihu přihlásit. Podrobnosti k organizaci výšlapu budou přihlášeným účastníkům zaslány vždy týden před konáním akce na adresu přihlašovacího emailu.

Jindřich Tomáš

Štěnovice kdysi a dnes

Kaple Svaté Trojice, postaveno kolem roku 1800, zbouráno roku 1925. Vpravo stodola u čp. 139.

Dům mistra kamenického Jana Nечutného čp. 182, postaveno 1925.

Z minulého čísla

V minulém čísle ŠTĚNOVICKÉHO ZPRAVODAJE jsme vám nabídli pohled do historie místních spolků. Tentokrát přinášíme i dvě dobové fotografie. Nahoře DTJ (1909), dole cyklisté (1926).

Všechna čísla najdete na stránkách osvetastenovice.wz.cz

Nové sborníky z historie

č. 17 TJ Sokol Štěnovice oddíl kopané
vydal: oddíl kopané, možno zakoupit u vedení oddílu

č. 18 Panství a velkostatek Štěnovice
vydala: Osvěta Štěnovice z. s., možno zakoupit po domluvě
na tel. čísle 733 220 679

Autorkou obou sborníků je kronikářka obce Alena Vlčková

V pravé poledne ve Štěnovicích

PhDr. Alena Vlčková,
kronikářka obce

Nenechme se mýlit názvem, který jen zdánlivě odkazuje k veleúspěšnému filmu z dob divokého Západu V pravé poledne. Nejedná se o šerifa a desperáty, ale o zvony, hodiny a píšťaly.

Odjakživa bývaly v každé kuchyni pořádné pendlovky nebo hodiny s kukačkou, v parádním pokoji potom často hodinový stroj v krásné dřevěné skříni. Jak by také ne, čas nás zajímá od dob Abrahámových. Jenomže v tomto případě se jedná o ukazatele času pod střechou chalupy. Ale jak se měl člověk v potu tváře při práci na poli, ve stodole, v lomu nebo v pivovaru dozvědět, jak je to s časem, aby se v práci zastavil nebo aby byl upozorněn, že čas kvapí a práce není hotova. (Historicky se pochopitelně nejednalo o dobu chytrých telefonů, ale o devatenácté století a podstatnou část století dvacátého.) A teď tedy jsme u informace o sdělování času štěnovické veřejnosti kdysi dávno.

Nejstarším způsobem, jak oznámit, že se den právě láme ve své polovině a že je poledne, bylo rozhoupání zvonů na věži kostela. Štěnovický kostel sv. Prokopa neměl věž, ale měl zvony umístěné v malé věžičce sanktusníku. Jistěže jejich hlas měl především svolávat věřící k modlitbě, která se ovšem dala pravidelně vždy v určitém neměnném úseku dne a tím zvony zároveň oznamovaly i čas. V průběhu let, tak jak začalo ubývat věřících, pomalu začali lidé více vnímat, že je jim oznamován čas poledne, praktičnost vyzvánění převyšovala výzvu k modlitbám. Když tedy kostelník rozhoupal ve dvanáct

pokračování na další straně

pokračování ze str. 3

hodin zvon, bylo patrné, že je třeba ustat v práci a sednout k obědu. Tak tomu bylo od založení našeho kostela dlouhá léta až do poloviny minulého století. Však se ještě ve vsi mnozí pamatují na poslední správcovou kostela paní Šloufovou, které se neřeklo jinak než Kmotra a která na polední zvonění nezapomínala.

Na konci 19. století, přesněji v letech 1891 až 1892, zavítal do vsi technický pokrok. Majitelem velkostatku byl tehdy JUDr. Ludvík Fritsch a ten byl známým propagátorem všech tehdejších technických vymožeností. Především se stal slavným v celých Čechách skrze modernizaci štěnovického pivovaru, zvláště pak zaujala krásná nová varna a přístavba strojovny a kotelny. To ovšem nebyl jediný významný počín majitele velkostatku. Když se v roce 1891 konala v Praze Jubilejní výstava k připomenutí 100. výročí od konání té první pražské výstavy, nemohl zde JUDr. Fritsch chybět. Z jeho návštěvy pražské výstavy měla nakonec užitek celá obec. Ludvík Fritsch totiž přivezl do Štěnovic moderní čtvrtkový hodinový stroj. Byl vyroben v dílně věhlasné firmy Hainz, čímž byla dána jistota co do kvality stroje. Ostatně dotyčná firma zakladatele Ludvíka Hainze stále existuje a pokračuje v hodinářské tradici. K tomu, aby se hodinový stroj mohl uvést do chodu, bylo nutno stavebně upravit věž štěnovického zámku, kam měl být hodinový stroj zavěšen. Výška věže dosud, do roku 1890, nepřesahovala výšku hřebene střechy zámku. Nejprve bylo třeba sejmut dosavadní kopuli věže, přistavět věž do výše tak, aby zde mohl být nad posledním oknem usazen hodinový stroj, a poté teprve opět osadit původní kopuli věže. I stalo se. Stroj byl ve věži náležitě usazen a na věži se objevily tři ciferníky. Jeden směřoval na

jih k řece, druhý na západ k pivovaru a ten třetí na východ k oboře. Ciferníky byly natolik velké, že bylo možno snadno zjistit, kolik že je právě hodin, pokud se člověk nacházel v blízkosti zámku. Ale to, co Štěnovičáky nejvíce zaujalo, byl zvuk hodinového stroje. Když hodiny odbíjely, šířil se jejich zvuk celou vsí. Navíc hodiny tloukly každou čtvrt hodinu, a tím byl každý více než dobře informován o tom, jak čas plyne. Zcela určitě bylo výhodné zvukové oznámení času během dne. Jak bylo přijato hlasité odbíjení hodin v nočních hodinách, o tom se nezachovaly žádné zprávy.

Čtvrtkový hodinový stroj firmy Hainz zabudovaný do věže štěnovického zámku přečkal všechny společenské převraty od monarchie, přes dvacetiletí první republiky, ustál i léta okupace, ba nezmizel ani v dobách budování komunistických zítřků, byť v té době hodiny většinou mlčely, neb je nikdo „nenatáhl“. Krásný a cenný hodinový stroj vzal za své poté, co byl zámek rodinou restituentů Vykoukalů prodán novému majiteli. Ten usoudil, že bude lépe stoletý hodinový stroj firmy Hainz nahradit nějakým modernějším. Starý cenný stroj byl z věže odstraněn a nahrazen jakýmsi současným hodinovým strojem. Krátký čas hodiny tloukly „celou“, ale již neodbíjely čtvrtě. Netrvalo dlouho a odmlčely se úplně. Mlčí dosud. Budou-li vůbec ještě někdy odbíjet, není tak jisté. Ale přece jen je v současnosti naděje, že snad někdy zase uslyšíme odbíjet hodiny na věži. Jisté je jen to, že cenný čtvrtkový hodinový stroj firmy Hainz už se na věž nikdy nevrátí.

Stojí za zmínku, že se v roce 1905 uvažovalo ve vsi o tom, že by se ke kostelu přistavěla nová věž při severní stěně kostela. Jistě kvůli zvonům, ale nepochybně i kvůli věžním hodinám. Stavba věže ovšem byla obecním

zastupitelstvem odmítnuta z důvodu, který se zdá být dnešní společnosti směšným. Věž by totiž bránila ve výhledu do krásného obecního sadu za kostelem. Rozhodnutí obecního zastupitelstva bylo chvályhodné a obyvatelstvo vsi se muselo spokojit s hodinami na věži zámku.

Na to, že je zrovna poledne, byli Štěnovičáci upozorněni nejen zvony a věžními zámeckými hodinami, ale o informaci se postaral i pivovar. Zde byla v roce 1892 postavena moderní varna, na kterou byl patričně hrdý majitel pivovaru JUDr. Fritsch, ale které si považovali i všichni v obci. Vždy, přesně v pravé poledne, ozval se z pivovaru pronikavý zvuk parní píšťaly. Ani kostelní zvon, ani věžní hodiny nemohly konkurovat síle zvuku parní píšťaly. A tak se nelze divit, že rozhodnutí správy pivovaru ve 30. letech minulého století neoznamovat píšťalou poledne vyvolalo ve vsi velký nesouhlas. Dokonce se touto událostí zabývalo i zastupitelstvo obce na schůzi konané 24. května 1933. Je zapsáno, že: „Občanstvo ve Štěnovicích těžce postrádá oznámení polední doby parní píšťalou v místním pivovaru. K požádání starosty obce slibuje přítomný zástupce podniku pan ředitel Josef Schöber, že přání obyvatelstva vyhoví.“ Tehdejší starosta obce František Racek byl nadmíru spokojený, že se obec se správou pivovaru dohodla ve věci tak důležité, jako je oznámení pravého poledne.

A tak ve vsi do 40. let minulého století měli každý den jistotu pravého poledne třikrát potvrzenou. Zvonil zvon, tloukly věžní hodiny a pískala pronikavě píšťala. Léta plynula a s nimi odcházel zvuk zvonů, hodin i píšťaly. Máme nový (lepší?) věk mobilních telefonů.